USTAV KANTONA SARAJEVO ("Sl. novine Kantona Sarajevo", br. 1/1996, 2/1996 - ispr., 3/1996 - ispr., 16/1997 - Amandmani I-XIII, 14/2000 - Amandmani XIV i XV, 4/2001 - Amandmani XVI-XVIII, 28/2004 - Amandmani XIX-XLII, 6/2013 - Amandmani XLIII-XLIX i 31/2017 - Amandmani L-LVII)

USTAV KANTONA SARAJEVO

("Sl. novine Kantona Sarajevo", br. 1/1996, 2/1996 - ispr., 3/1996 - ispr., 16/1997 - Amandmani I-XIII, 14/2000 - Amandmani XIV i XV, 4/2001 - Amandmani XVI-XVIII, 28/2004 - Amandmani XIX-XLII, 6/2013 - Amandmani XLIII-XLIX i 31/2017 - Amandmani L-LVII)

I - OPĆE ODREDBE

Član 1

Sadržaj

Ovim Ustavom uređuju se organizacija i status Kantona Sarajevo (dalje: Kanton), njegove nadležnosti i struktura vlasti.

Član 2

Uspostavljanje Kantona

Područje grada Sarajeva koje je razgraničenjem između entiteta u Bosni i Hercegovini izvršenim Mirovnim sporazumom za Bosnu i Hercegovinu potpisanim u Parizu 14. decembra/prosinca 1995.

godine (dalje: Mirovni sporazum) pripalo Federaciji Bosni i Hercegovini (dalje: Federacija), organizira se kao kanton sukladno Ustavu Federacije i ovom Ustavu.

Član 3

Naziv i sjedište Kantona

Službeni naziv Kantona je: Kanton Sarajevo.

Sjedište Kantona je u Sarajevu.

Član 4

Teritorij Kantona

Teritorij Kantona obuhvata područja općina Centar Sarajevo, Hadžići, Ilidža, Ilijaš, Novi Grad Sarajevo, Novo Sarajevo, Stari Grad Sarajevo, Trnovo i Vogošća, kako je to utvrđeno Mirovnim sporazumom. Ovaj teritorij se bliže utvrđuje posebnim propisom Skupštine Kantona (dalje: Skupština) sukladno federalnim zakonima.

U slučaju izmjena teritorija Kantona odvajanjem dijelova teritorije radi pripajanja kantonima ili pripajanjem dijelova drugih kantona ovom Kantonu, Skupština daje svoje prethodno mišljenje, a radi njegove potvrde može zatražiti i lično i izjašnjavanje građana sa područja Kantona na neki od propisanih načina.

Član 4a

U Kantonu Sarajevo općine Centar, Novi Grad, Novo Sarajevo i Stari Grad čine Grad Sarajevo (u daljem tekstu: Grad) kao jedinicu lokalne samouprave.

Grad ima Statut, koji mora biti u skladu s Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine, ovim ustavom i zakonom i principima koji su tim propisima utvrđeni.

Statutom Grada uređuju se i pitanja od vitalnog nacionalnog interesa, u skladu sa principima utvrđenim u Ustavu Federacije i Ustavu Kantona.

---

pogledati Amandmane I i L

Član 4b

Grad ima Gradsko vijeće koje se sastoji od jednakog broja vijećnika iz svake općine, s tim da ne može imati manje od 15 niti više od 31 vijećnika.

Broj vijećnika, izborna procedura i dužina trajanja mandata gradskih vijećnika se utvrđuje Statutom Grada, u skladu sa zakonom.

Bošnjacima, Hrvatima i Srbima, kao konstitutivnim narodima, pojedinačno se garantuje minimum od 20% mjesta u Gradskom vijeću, a pripadnicima Ostalih najmanje dva mjesta, bez obzira na izborne rezultate.

---

pogledati Amandmane II i LI

Član 4c

Mandat gradskih vijećnika jednak je mandatu općinskih vijećnika koji se delegiraju u Gradsko vijeće.

Gradsko vijeće:

1. priprema i dvotrećinskom većinom usvaja Statut Grada,

2. bira gradonačelnika i zamjenike gradonačelnika, u skladu sa zakonom,

3. donosi budžet Grada,

4. donosi propise u izvršavanju vlastitih nadležnosti i prenesenih ovlaštenja,

5. vrši druga ovlaštenja utvrđena ustavom, zakonom i Statutom Grada.

Način odlučivanja Gradskog vijeća utvrđuje se Statutom Grada.

Grad ima gradonačelnika i zamjenike gradonačelnika, koji ne mogu biti iz istog konstitutivnog naroda i Ostalih.

Mandat gradonačelnika i zamjenika gradonačelnika traje koliko i mandat gradskih vijećnika.

Broj zamjenika gradonačelnika, ovlaštenja zamjenika gradonačelnika i odnosi zamjenika gradonačelnika sa gradonačelnikom utvrđuju se Statutom Grada.

Gradonačelnik je nadležan za:

1. provođenje gradske politike i izvršavanje gradskih propisa, kao i prenesenih nadležnosti,

2. imenovanje i smjenjivanje državnih službenika i namještenika,

3. osiguranje saradnje državnih službenika i namještenika s ombudsmenima,

4. podnošenje izvještaja Gradskom vijeću i javnosti o provođenju gradske politike,

5. vrši i druga ovlaštenja utvrđena zakononom i Statutom Grada.

Gradski organi osnivaju se u skladu sa zakonom kojim se uređuje oganizacija uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine.

---

pogledati Amandman LII

Član 4d

Vlastite nadležnosti Grada su:

1. osiguranje i zaštita ljudskih prava i osnovnih sloboda u skladu sa ustavom;

2. donošenje budžeta Grada i organizovanje efikasne gradske uprave prilagođene potrebama Grada;

3. donošenje programa i planova razvoja Grada i stvaranje uslova za privredni razvoj i zapošljavanje, rad dobrotvornih organizacija i unapređenje turizma;

4. utvrđivanje i provođenje politike planiranja i uređenja prostora i zaštite okoliša na teritoriji Grada i rješavanje u upravnom postupku u oblasti građenja, u skladu sa zakonom;

5. utvrđivanje politike korišćenja i utvrđivanje visine naknada za korišćenje javnih dobara od interesa za Grad, upravljanje prirodnim resursima od značaja za Grad i raspodjela sredstava ostvarenih po osnovu njihovog korišćenja;

6. upravljanje i raspolaganje imovinom Grada;

7. upravljanje, finansiranje i unapređenje djelatnosti i objekata gradske komunalne infrastrukture:

a. gradska groblja;

b. mostovi od posebnog značaja za Grad;

c. gradska ulična rasvjeta;

d. gradski parkovi;

8. odlučivanje o raspolaganju stanovima u vlasništvu Grada i visini zakupnine za korištenje stanova koji su u vlasništvu Grada, propisivanje pravila održavanja reda u stambenim zgradama na području Grada, obezbjeđivanje sredstava za radove radi zaštite objekata od kulturno-istorijskog značaja na području Grada, uređivanje i obezbjeđivanje korištenja poslovnog prostora kojim upravlja Grad, utvrđivanje visine naknade za korištenje poslovnih prostora u vlasništvu Grada i vršenje nadzora nad njihovim korištenjem;

9. određivanje imena ulica i trgova na području Grada;

10. donošenje propisa o uslovima, izgradnji i održavanju spomenika, spomeničkih i sličnih obilježja na području Grada;

11. osnivanje, upravljanje, unapređenje i finansiranje ustanova i izgradnja objekata za zadovoljavanje potreba stanovništva u oblasti kulture i sporta od značaja odnosno posebnog interesa za Grad;

12. utvrđivanje osnova zajedničke politike razvoja kulture, fizičke kulture, sporta, odmora i rekreacije građana na području Grada i organizovanje odnosno učestvovanju u organizovanju kulturnih i sportskih manifestacija i sportskih takmičenja od značaja za Grad;

13. analiza stanja javnog reda i mira, bezbjednosti ljudi i imovine, te predlaganje mjera prema organima nadležnim za ova pitanja;

14. donošenje propisa o porezima, naknadama, doprinosima i taksama iz nadležnosti Grada;

15. uspostavljanje i vršenje inspekcijskog nadzora nad izvršavanjem propisa iz vlastitih nadležnosti Grada;

16. raspisivanje referenduma za područje Grada;

17. raspisivanje samodoprinosa, javnog zajma i odlučivanje o zaduženju Grada;

18. osnivanje i obezbjeđivanje uslova rada gradskih radio i TV stanica, štampanih glasila i drugih sredstava javnog informisanja;

19. podsticanje razvoja civilnog društva;

20. zaštita životinja.

Obavljanje pojedinih poslova iz stava 1. ovog člana Grad može, u skladu sa zakonom, povjeriti ustanovama, privrednim društvima, drugim pravnim licima i obrtnicima.

---

pogledati Amandman LII

Član 4e

Općine koje nisu u sastavu Grada i Grad zajednički upravljaju, finansiraju i unapređuju djelatnosti i objekte nedjeljive komunalne infrastruture, i to:

1. vodosnabdijevanje, odvođenje i prerada otpadnih voda;

2. održavanje javne čistoće i upravljanje čvrstim otpadom;

3. snabdijevanje prirodnim gasom;

4. daljinsko grijanje i

5. organizovanje i unapređenje gradskog javnog prevoza.

Općine koje nisu u sastavu Grada i Grad mogu povjeriti obavljanje poslova iz stava 1. ovog člana Kantonu.

---

pogledati Amandman LII

Član 5

Službena obilježja Kantona

Kanton ima grb, zastavu, himnu/svečanu pjesmu i pečat, kao i druga obilježja o kojima odluči Skupština.

Službena obilježja Kantona upotrebljavat će se samostalno ili zajedno sa službenim obilježjima Bosne i Hercegovine i Federacije, kako je to određeno njihovim propisima i propisima Kantona.

Za prihvatanje službenih obilježja iz prethodnog stava u Skupštini potrebna je kvalifikovana većina ukupnog broja poslanika.

Član 5a

Službeni jezici u Kantonu su: bosanski jezik, hrvatski jezik i srpski jezik, a službena pisma su latinica i ćirilica.

Ostali jezici mogu se koristiti kao sredstvo komunikacije i nastave.

Odredbe Ustava odnose se podjednako na osobe muškog i ženskog spola, bez obzira na rod imenice upotrebljene u tekstu.

---

pogledati Amandman LIII

Član 6

Odnos prema Bosni i Hercegovini i Federaciji

Sarajevo je glavni grad Bosne i Hercegovine i Federacije, kako je to određeno njihovim ustavima.

Organi vlasti u Kantonu su dužni obezbijediti punu zaštitu interesa Bosne i Hercegovine i Federacije u njihovom glavnom gradu. Oni ne mogu donositi bilo kakve propise ili druge akte niti preduzimati radnje kojima bi se na bilo koji način ograničavala prava ili narušavali interesi Bosne i Hercegovine ili Federacije na ovom području.

II - ZAŠTITA LJUDSKIH PRAVA I SLOBODA

Član 7

Utvrđivanje ljudskih prava i sloboda

Na području Kantona obezbjeđuje se puna zaštita ljudskih prava i sloboda utvrđenih Ustavom Bosne i Hercegovine i Ustavom Federacije, kao i u instrumentima datim u Aneksu Ustava Federacije.

Skupština ili bilo koji drugi organ Kantona ne mogu reducirati ljudska prava i slobode utvrđene aktima iz prethodnog stava. Oni su dužni u donošenju propisa i u njihovoj primjeni posebno voditi računa o efektima koje ti propisi imaju ili mogu imati u oblasti ljudskih prava i sloboda.

Član 8

Zaštita ljudskih prava i sloboda

Skupština će obezbijediti donošenje takvih propisa kojima će se u prvom redu zaštititi utvrđena ljudska prava i slobode, te uvesti efikasni instrumenti te zaštite.

Organi vlasti u Kantonu prilikom izvršavanja propisa su obavezni onemogućiti svako narušavanje ljudskih prava i sloboda, te poduzimati sve potrebne mjere iz svoje nadležnosti radi njihove potpune zaštite. Ovo se posebno odnosi na policijske snage koje će efikasnim, preventivnim i operativnim radom obezbijediti punu ličnu i imovinsku zaštitu svakog građanina.

Član 9

Komisija za ljudska prava

Radi zaštite ljudskih prava i sloboda i kontrole rada svih organa vlasti Kantona u ovoj oblasti, Skupština obrazuje posebnu Komisiju za ljudska prava.

Broj članova, način njihovog imenovanja te nadležnosti Komisije iz prethodnog stava utvrđuju se posebnim propisom Kantona.

Član 10

Suradnja sa ombudsmenom i međunarodnim organizacijama

Skupština i drugi organi vlasti su obavezni pružiti ombudsmenu Bosne i Hercegovine, ombudsmenu Federacije i svim međunarodnim posmatračkim tijelima za ljudska prava potrebnu pomoć u vršenju njihovih funkcija na području Kantona.

U okviru pomoći iz prethodnog stava organi Kantona će naročito:

a) staviti na uvid sve službene dokumente uključujući i one tajnog karaktera, te sudske i upravne spise;

b) osigurati suradnju svake osobe i svakog službenika u davanju potrebnih informacija i podataka;

c) osigurati pristup i kontrolu na svim mjestima gdje su osobe lišene slobode, zatvorene ili gdje rade;

d) omogućiti prisustvo sudskim i upravnim postupcima kao i sastancima organa.

Nalazi i izvještaji tijela iz stava 1. ovog člana će se razmatrati u nadležnim organima po hitnom postupku, te će na osnovu toga biti preduzimane odgovarajuće mjere gdje to bude potrebno.

III - NADLEŽNOSTI KANTONA

Član 11

Određivanje nadležnosti

Kanton ima nadležnosti utvrđene Ustavom Federacije i ovim Ustavom.

U slučaju potrebe za tumačenjem, nadležnosti Kantona utvrđene ovim Ustavom će biti tumačene u korist Kantona po principu predpostavljene nadležnosti, a pojedinačno spomenuta ovlaštenja u ovom Ustavu se neće tumačiti kao bilo kakva ograničenja općih nadležnosti Kantona.

Član 11a

Kanton osigurava da konstitutivni narodi i pripadnici grupe Ostalih budu proporcionalno zastupljeni u ministarstvima Kantona.Takva proporcionalna zastupljenost u skladu je sa popisom stanovništva iz 1991. godine do potpune provedbe Aneksa 7.

---

pogledati Amandman XIX

Član 12

Isključive nadležnosti

Kanton ima sve nadležnosti koje nisu izričito povjerene Federalnoj vlasti ili koje ne spadaju u vlastite nadležnosti jedinica lokalne samouprave, a posebno je nadležan za:

a) uspostavljanje i nadziranje policijskih snaga;

b) utvrđivanje obrazovne politike, uključujući donošenje propisa o obrazovanju i osiguranje obrazovanja;

c) utvrđivanje i provođenje kulturne politike;

d) utvrđivanje stambene politike, uključujući i donošenje propisa koji se tiču uređivanja i izgradnje stambenih objekata;

e) utvrđivanje politike koja se tiče reguliranja i osiguravanja javnih službi;

f) donošenje propisa o korištenju lokalnog zemljišta, uključujući i zaniranje;

g) donošenje propisa o unaprijeđivanju lokalnog poslovanja i dobrotvornih aktivnosti;

h) donošenje propisa o lokalnim postrojenjima za proizvodnju energije i osiguranje njihove dostupnosti;

i) utvrđivanje politike u vezi sa osiguranjem radija i televizije, uključujući donošenje propisa o osiguranju njihovog rada i izgradnji;

j) provođenje socijalne politike i uspostava službi socijalne zaštite;

k) stvaranje i primjena politike turizma i razvoja turističkih resursa;

l) stvaranje predpostavki za optimalni razvoj privrede koja odgovara urbanoj sredini;

m) finansiranje djelatnosti kantonalnih vlasti ili kantonalnih agencija oporezivanjem, zaduživanjem ili drugim sredstvima.

---

pogledati Amandman LIV

Član 13

Zajedničke nadležnosti sa Federacijom

Kanton zajedno sa Federacijom, samostalno ili u koordinaciji sa federalnim vlastima vrši slijedeće nadležnosti:

a) jamčenje i provođenje ljudskih prava;

b) zdravstvo;

c) politika zaštite čovjekove okoline;

d) komunikacijska i transportna infrastruktura;

e) socijalna politika;

f) provođenje zakona i drugih propisa o državljanstvu i putnim ispravama državljana Bosne i Hercegovine sa teritorije Federacije i o boravku i kretanju stranaca;

g) *(brisano)*

h) turizam;

i) korištenje prirodnih bogatstava.

---

pogledati Amandman XLII

Član 14

Vršenje nadležnosti

Svoje nadležnosti Kanton izvršava donošenjem sopstvenih propisa i primjenom propisa Bosne i Hercegovine i Federacije.

Nadležnosti iz člana 13. ovog Ustava Kanton vrši u obimu dogovorenom sa federalnim vlastima. U slučaju da takav dogovor ne postoji te nadležnosti će Kanton vršiti cjelovito i samostalno.

Član 15

Prenošenje nadležnosti

Svoje nadležnosti iz oblasti obrazovanja, kulture, turizma, lokalnog poslovanja i dobrotvornih aktivnosti, radija i televizije Kanton može prenositi na općine u svom sastavu. Ove nadležnosti će se obavezno prenositi na one općine u kojima većinsko stanovništvo prema nacionalnoj strukturi nije stanovništvo koje čini većinu i na području cijelog Kantona.

Kanton može neke od svojih nadležnosti prenijeti i na federalne vlasti, ukoliko bi se na taj način obezbijedilo njihovo efikasnije i racionalnije vršenje.

Odluku o prenošenju nadležnosti u smislu ovog člana donosi Skupština.

IV - STRUKTURA VLASTI

A) ZAKONODAVNA VLAST

Član 16

Opća odredba

Zakonodavnu vlast u Kantonu vrši Skupština Kantona.

Član 17

Sastav Skupštine

Skupština je jednodomo predstavničko tijelo sastavljeno od 35 (tridesetpet) poslanika. Poslanici se biraju tajnim glasanjem na neposrednim izborima na cijelom području Kantona.

Pripadnicima nacionalnih manjina u Kantonu garantuje se jedno poslaničko mjesto u Skupštini, koje se popunjava u skladu sa izbornim propisima.

Izbor poslanika u Skupštini provodi se sukladno izbornim propisima, s tim što izbore raspisuje i provodi Skupština.

Mandat poslanika u Skupštini traje četiri godine.

Klub delegata konstitutivnog naroda formira se uz uslov da postoji najmanje jedan delegat tog konstitutivnog naroda u Skupštini.

Klub Ostalih formira se uz uslov da postoji najmanje jedan poslanik koji se izjašnjava kao Ostali odnosno kao pripadnik nacionalne manjine.

---

pogledati Amandmane XIV, XX i XLIV

Član 18

Nadležnosti Skupštine

Skupština Kantona:

a) priprema i dvotrećinskom većinom usvaja Ustav Kantona;

b) donosi zakone i druge propise u okviru izvršavanja nadležnosti Kantona, izuzev propisa koji su ovim Ustavom ili zakonom dati u nadležnost Vlade Kantona;

c) *(brisano)*

d) utvrđuje politiku i donosi programe razvoja Kantona;

e) potvrđuje Vladu Kantona;

f) i g) *(brisano)*

h) usvaja budžet Kantona i donosi zakone o oporezivanju i na drugi način osigurava potrebno finansiranje;

i) bira zastupnike u Dom naroda Federacije sukladno Ustavu Federacije;

j) odlučuje o prijenosu ovlaštenja Kantona na općinu, Grad i Federaciju;

k) odobrava zaključivanje ugovora i sporazuma u oblasti međunarodnih odnosa i međunarodne suradnje;

l) provodi istragu sukladno ovom Ustavu i posebnim propisima;

m) vrši i druge poslove utvrđene federalnim propisima, ovim Ustavom i kantonalnim propisima.

---

pogledati Amandmane III i XXI

Član 18a

Predsjedavajući i zamjenici predsjedavajućeg Skupštine

Skupština ima predsjedavajućeg i tri zamjenika predsjedavajućeg, koji se biraju iz reda konstitutivnih naroda i Ostalih.

Svaki klub delegata konstitutivnih naroda i Ostalih predlažu po jednog kandidata iz reda svojih članova za izbor na mjesto predsjedavajućeg ili zamjenika predsjedavajućeg Skupštine.

Kandidate za izbor na mjesto predsjedavajućeg ili zamjenika predsjedavajućeg Skupštine potvrđuje Skupština, u skladu sa svojim poslovnikom.

Ako jedan konstitutivni narod i Ostali nije zastupljen u Skupštini, jedno od mjesta zamjenika predsjedavajućeg ostaje upražnjeno.

Četiri kandidata koje potvrdi Skupština odlučuju između sebe ko će biti predsjedavajući Skupštine.

---

pogledati Amandmane IV, XXII i XLV

Član 18b

Nadležnosti predsjedavajućeg Skupštine:

- predstavlja i zastupa Skupštinu u zemlji i inostranstvu

- imenuje kandidata za premijera Kantona.

---

pogledati Amandman XXII

Član 19

Način rada Skupštine

Skupština zasijeda javno, izuzev u slučajevima kada je to predviđeno njenim poslovnikom. Izvještaji o zasjedanjima i donesenim odlukama se objavljuju u sredstvima javnog informiranja.

Skupština donosi poslovnik većinom glasova poslanika.

---

pogledati Amandmane IV, XXIII i XLVI
Obrazloženje uz Amandman XLVI
Ovim amandmanom mijenja se član 19. Ustava Kantona Sarajevo, koji je prethodno mijenjan Amandmanom XXIII na Ustav Kantona Sarajevo.
Stav 3. člana 19. nije brisan prilikom prethodnih amandmanskih izmjena stava 2. ovog člana, mada se radi o ponavljanju rješenja propisanih stavom 2. tog člana.

Član 20

Poslanici Skupštine ne podliježu krivično-pravnoj ni građansko-pravnoj odgovornosti za radnje koje čine u okviru svojih dužnosti u Skupštini.

---

pogledati Amandman XXIV

Član 21

Način odlučivanja u Skupštini

U vršenju svojih nadležnosti Skupština donosi zakone, druge propise, te opće i pojedinačne akte (dalje: propisi).

Propisi se smatraju donesenim ako sjednici prisustvuje najmanje 51% (pedesetijedanposto) poslanika i ako je za predloženi propis glasala većina od ukupnog broja izabranih poslanika.

Propisi koji imaju karakter općeg akta stupaju na nagu kako je to u njima određeno, ali ne prije nego što budu objavljeni.

---

pogledati Amandman XXV

Mehanizam zaštite vitalnog nacionalnog interesa

Član 21a

Lista vitalnih nacionalnih interesa koji se štite u Kantonu identična je listi sadržanoj u članu IV.5.17a. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, a klubovi iz člana IV.5.17a. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine su klubovi konstitutivnih naroda formirani u Skupštini, u skladu sa članom 17.st. 4. i 6. ovog ustava.

Ako više od jednog predsjedavajućeg ili zamjenika predsjedavajućeg Skupštine tvrde da neki zakon spada u listu vitalnih interesa iz prethodnog stava, za usvajanje takvog zakona potrebna je većina glasova unutar svakog od klubova konstitutivnih naroda i kluba Ostalih zastupljenih u Skupštini.

Predsjedavajući i zamjenici predsjedavajućeg Skupštine dužni su da u roku od sedam dana odluče da li neki od zakona, propisa ili akata potpada pod listu iz stava 1. ovog člana.

Ako samo jedan predsjedavajući ili zamjenik predsjedavajućeg tvrdi da zakon, propis ili akt potpada pod listu vitalnih interesa, dvotrećinska većina odgovarajućeg kluba jednog od konstitutivnih naroda i kluba Ostalih Skupštine može proglasiti da je riječ o pitanju sa liste vitalnih nacionalnih interesa.

---

pogledati Amandmane XXVI i XLVII

Član 21b

U slučaju da dvotrećinska većina jednog od klubova konstitutivnih naroda i kluba Ostalih u Skupštini odluči da se neki zakon, propis ili akt odnosi na vitalni nacionalni interes, za usvajanje takvog zakona, propisa ili akta potrebna je većina glasova unutar svakog kluba konstitutivnih naroda i kluba Ostalih zastupljenih u Skupštini.

Ako se većina iz prethodnog stava ne može postići, pitanje se proslijeđuje Ustavnom sudu Federacije Bosne i Hercegovine, koji donosi konačnu odluku o tome da li se dati zakon, propis ili akt odnosi na vitalni interes konstitutivnog naroda i kluba Ostalih.

Ustavni sud Federacije Bosne i Hercegovine, u slučaju iz ovog člana, postupa na način predviđen u članu IV.6.18a. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine.

Ako Ustavni sud Federacije Bosne i Hercegovine odluči da se radi o vitalnom interesu, zakon, propis ili akt se smatra neusvojenim, te se dokument vraća predlagaču, koji treba pokrenuti novu proceduru. U tom slučaju predlagač ne može podnijeti isti tekst zakona, propisa ili akta.

U slučaju da Ustavni sud Federacije Bosne i Hercegovine odluči da se ne radi o vitalnom interesu, zakon, propis ili akt se smatra usvojenim/usvaja se prostom većinom glasova.

---

pogledati Amandmane XXVI i XLVIII

Član 22

Provođenje istrage

Skupština ili njeni odbori mogu provoditi istrage radi raspravljanja određenih pitanja koja su se pojavila u odnosima unutar Kantona, a u kojima je učestvovao bilo koji od poslanika, članova Vlade odnosn organa ili službi kantonalne Vlade, te u tom cilju pozivati svjedoke ili prikupljati druge dokaze.

Postupak provođenja istrage u smislu prethodnog stava uređuje Skupština posebnim propisom.

B) IZVRŠNA VLAST

Član 23

Izvršnu vlast u Kantonu vrši Vlada Kantona (u daljem tekstu: Vlada).

---

pogledati Amandmane V i XXVII

Čl. 24-26

(brisano)

---

pogledati Amandmane VI i XXVIII

Član 27

Konstitutivni narodi i pripadnici grupe Ostalih bit će proporcionalno zastupljeni u Vladi.Takva zastupljenost će odražavati popis stanovništva iz 1991. godine do potpune provedbe Aneksa 7, u skladu sa članom IX. 11a. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine.

Kandidata za mjesto premijera Kantona imenuje predsjedavajući Skupštine u konsultaciji sa zamjenicima predsjedavajućeg. Kandidat za mjesto premijera Kantona predlaže ministre. Ministri nemaju zamjenike.

Ministri zajedno sa premijerom čine Vladu Kantona.

Vladu potvrđuje Skupština većinom glasova.

Vlada preuzima dužnost nakon potvrđivanja od strane Skupštine i davanja svečane izjave.

Sve odluke Vlade donose se prostom većinom glasova prisutnih koji glasaju.

---

pogledati Amandmane XVI i XXIX

Član 27a

Ministri odgovaraju premijeru Kantona i Skupštini.Premijer Kantona je također odgovoran Skupštini.

Ministri snose krajnju odgovornost za rad ministarstava kojima rukovode.

Vlada podnosi ostavku ako joj u bilo koje vrijeme Skupština izglasa nepovjerenje.

---

pogledati Amandman XXX

Član 28

Nadležnosti Vlade

Vlada je nadležna za:

a) provođenje kantonalne politike, predlaganje i izvršavanje zakona i drugih propisa Kantona;

b) izvršavanje odluka svakog kantonalnog ili federalnog suda i vršenje drugih nadležnosti povjerenih Kantonu od federalne vlasti;

c) pripremanje i predlaganje budžeta Kantona;

d) osiguranje suradnje Vlade sa ombudsmenima;

e) *(brisano)*

f) nadziranje kantonalne policije i osiguranje da njen nacionalni sastav odražava nacionalnu strukturu stanovništva na području Kantona te da nacionalni sastav policije u svakoj općini odgovara nacionalnoj strukturi stanovništva te općine;

g) obavljanje i drugih poslova utvrđenih Ustavom Federacije, ovim Ustavom i zakonima Kantona.

---

pogledati Amandman XXXI

Član 29

Izvršne nadležnosti Premijera i ministara u Vladi

Premijer je nadležan za:

a) provođenje kantonalne politike i izvršavanje kantonalnih propisa, uključujući i osiguranje izvršavanja odluka kantonalnih i federalnih sudova;

b) predlaganje i davanje preporuka iz oblasti kantonalnog zakonodavstva;

c) iznošenje budžetskih prijedloga pred Skupštinu;

d) predstavljanje i zastupanje Kantona u zemlji i inostranstvu;

e) zaključivanje ugovora i drugih akata kojima se preuzimaju prava i obaveze za Kanton, s tim da se za ugovore veće vrijednosti , u skladu sa zakonom, i ugovore iz oblasti međunarodne saradnje, mora pribaviti saglasnost Skupštine, odnosno Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine i Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, u skladu sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine;

f) podnošenje zahtjeva Ustavnom sudu Federacije Bosne i Hercegovine za ocjenu ustavnosti i zakonitosti propisa;

g) obezbjeđivanje saradnje sa organima Bosne i Hercegovine i Federacije Bosne i Hercegovine;

h) odlučivanje o upotrebi policijskih snaga u posebnim okolnostima, kao što su neposredna ratna opasnost, ratno stanje i vanredne situacije izazvane prirodnim ili drugim katastrofama;

i) druga pitanja utvrđena ovim Ustavom i zakonima Kantona.

Svaki ministar je odgovoran za:

a) provođenje kantonalne politike i izvršavanje kantonalnih propisa iz okvira ovlaštenja svoga ministarstva;

b) predlaganje i davanje preporuka u vezi sa propisima iz okvira ovlaštenja svoga ministarstva ili prema zadatku koji mu odredi Premijer;

c) rukovođenje, koordiniranje ili nadziranje aktivnosti svoga ministarstva;

d) izdavanje uputstava, instrukcija, naredbi i drugih provedbenih akata u cilju izvršavanja zakona iz ovlaštenja svoga ministarstva i onih koje mu povjeri Premijer, sukladno ovom Ustavu i zakonima Kantona;

e) pripremanje, obavještavanje i analiziranje budžetskih prijedloga iz ovlaštenja svoga ministarstva ili obavljanje drugih zadataka na zahtjev Premijera;

f) ukupno stanje u oblasti za koju je obrazovano ministarstvo, uključujući i nadzor nad izvršavanjem propisa iz djelokruga ministarstva u općinama i Gradu;

g) odgovaranje na pitanja poslanika u Skupštini iz djelokruga ministarstva;

h) izvršavanje i drugih poslova koje mu odredi Premijer.

---

pogledati Amandmane VII i XXXII

Član 29a

(brisano)

---

pogledati Amandmane VIII i XVII

Član 30

Organizacija uprave

Organizacija Vlade utvrđuje se zakonom Kantona sukladno ovom Ustavu.

Zakonom Kantona, sukladno načelima i principima organizacije uprave, utvrđuje se ukupna organizacija kantonalne uprave.

Raspodjela funkcija

Član 30b

Predsjedavajući Skupštine i premijer Kantona ne mogu biti iz istog konstitutivnog naroda odnosno iz reda Ostalih.

---

pogledati Amandman XLIX

Član 31

(brisano)

---

pogledati Amandmane IX, XVIII i XXXIII

C) KANTONALNO SUDSTVO

Član 32

Kanton ima kantonalni sud koji ima žalbenu nadležnost u odnosu na općinske sudove u Kantonu i prvostepenu nadležnost u stvarima koje ne spadaju u nadležnost tih sudova, te druge nadležnosti utvrđene zakonom.

Sudije kantonalnog suda, uključujući i predsjednika suda, odabira, imenuje, provodi disciplinski postupak protiv i smjenjuje Visoko sudsko i tužilačko vijeće , u skladu sa ustavom i zakonom.

U kantonalnom sudu konstitutivni narodi i pripadnici grupe Ostalih biće proporcionalno zastupljeni.Takva proporcionalna zastupljenost će odražavati popis stanovništva iz 1991.godine do potpune provedbe Aneksa 7, u skladu sa članom IX.11.a. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine.

---

pogledati Amandmane X i XXXIV

Član 33

Sudije kantonalnog suda, osim rezervnih sudija, imenuju se doživotno, osim ako ne podnesu ostavku, ako se ne penzionišu ili ne budu s razlogom smijenjeni od strane Visokog sudskog i tužilačkog vijeća u skladu sa zakonom.Sudijama kantonalnog suda isto tako može izuzetno prestati sudijska funkcija kao rezultat procesa odabira nakon reorganizacije kantonalnih sudova za vrijeme prelaznog perioda, kako se utvrđuje zakonom kojim se osniva Visoko sudsko i tužilačko vijeće.Navršenje starosne dobi propisane za obavezan odlazak u penziju za sudije kantonalnog suda utvrđuje se zakonom .

Uslovi obavljanja funkcije, uključujući i imunitet , za sudije kantonalnog suda utvrđuju se zakonom .

Plaća i druge naknade sudiji ne mogu biti umanjene za vrijeme vršenja sudijske funkcije, osim kao posljedica disciplinskog postupka u skladu sa zakonom.

---

pogledati Amandman XXXV

D) STRUČNA TIJELA

Član 34

Obrazovanje i nadležnosti

Radi stručne obrade i praćenja određenih oblasti u okviru nadležnosti Kantona te predlaganja stručnih rješenja u tim oblastima, mogu se osnivati stručna tijela Kantona (stručne komisije, odbori, ekspertni timovi i slično).

Stručna tijela može obrazovati Skupština i Vlada.

Odlukom o obrazovanju stručnih tijela određuje se njihova nadležnost, broj članova, vrijeme vršenja funkcije kao i pitanja finansiranja.

Stručna tijela se ne mogu obrazovati kao paralelni organi pojedinim kantonalnim ministarstvima niti za oblasti koje su u domenu izvršnih nadležnosti pojedinih minsitarstava i Vlade.

---

pogledati Amandman XXXVI

V - POLOŽAJ OPĆINA

Član 35

Obrazovanje općina

Na području Kantona obrazuje se više općina kao jedinica lokalne samouprave, sukladno Europskoj povelji o lokalnoj samoupravi i zakonu i drugim propisima Federacije.

Broj i teritorijalni obuhvat općina određuje se propisima koje donosi Skupština. U postupku obrazovanja općina, obavezno je pribavljanje mišljenja građana, putem referenduma na dijelu Kantona koji se želi organizirati u posebnu općinu.

Član 36

Nadležnosti općina

Nadležnosti općina proizilaze iz njihovog statusa kao jedinica lokalne samouprave. Općine mogu imati izvorne nadležnosti i nadležnosti koje im prenese Kanton posebnim propisom sukladno ovom Ustavu.

Općine na području Kantona mogu imati različite nadležnosti ovisno od globalne politike funkcioniranja i razvoja Kantona, te od ekonomskog prostornog i drugog položaja pojedinih općina.

Radi obezbjeđivanja efikasnosti i jedinstva u funkcioniranju vlasti, općine su u vršenju svojih nadležnosti obavezne ostvarivati međusobnu suradnju kao i suradnju sa vlastima Kantona.

Općine donose svoj statut sukladno ovom Ustavu i Ustavu Federacije.

Član 37

Općina ima općinsko vijeće i općinskog načelnika.

Mandat članova općinskog vijeća i općinskog načelnika je četiri godine.

Općinske vijećnike i općinskog načelnika biraju, demokratskim putem, birači na neposrednim i tajnim izborima na cijelom području općine, na način utvrđen zakonom.

Općinski načelnik i predsjedavajući općinskog vijeća u općinama ili općinskim vijećima višenacionalnog sastava ne mogu biti iz reda

istog konstitutivnog naroda, odnosno iz reda Ostalih, izuzev u onim općinama u kojima jedan konstitutivni narod čini više od 80% stanovnika, prema posljednjem popisu stanovništva u Bosni i Hercegovini.

Konstitutivni narodi i pripadnici Ostalih bit će proporcionalno zastupljeni u općinskim organima vlasti. Takva zastupljenost će odražavati popis stanovništva iz 1991.godine do potpune provedbe Aneksa 7, u skladu sa članom IX.11.a. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine.

---

pogledati Amandmane XI, XV i XXXVII

Član 37a

Općinski sudovi, koji se mogu osnovati za područje jedne ili više općina, imaju nadležnost u svim građanskim i krivičnim stvarima, osim ako Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine, ovim ustavom ili zakonom Federacije Bosne i Hercegovine, izvorna nadležnost nije dodijeljena nekom drugom sudu.

Općinski sudovi se osnivaju zakonom i finansira ih kantonalna vlast.

Sudije općinskih sudova , uključujući i predsjednike sudova , odabira, imenuje , provodi disciplinski postupak protiv i smjenjuje Visoko sudsko i tužilačko vijeće, u skladu sa ustavom i zakonom.

Sudije općinskih sudova, osim rezervnih sudija , imenuju se doživotno, osim ako podnesu ostavku, ako se ne penzionišu ili ne budu smijenjeni od strane Visokog sudskog i tužilačkog vijeća,u skladu sa zakonom.

Sudijama općinskih sudova isto tako može izuzetno prestati sudijska funkcija kao rezultat procesa odabira, nakon reorganizacije općinskih sudova za vrijeme prelaznog perioda, kako se utvrđuje zakonom kojim se osniva Visoko sudsko i tužilačko vijeće. Navršenje starosne dobi propisane za obavezan odlazak u penziju za sudije općinskih sudova utvrđuje se zakonom. Uslovi obavljanja funkcije, uključujući i imunitet, utvrđuju se zakonom.Plaća i druge naknade sudiji ne

mogu biti umanjeni za vrijeme vršenja sudijske funkcije, osim kao posljedica disciplinskog postupka, u skladu sa zakonom.

U općinskom sudu biće proporcionalno zastupljeni konstitutivni narodi i pripadnici grupe Ostalih. Takva zastupljenost će odražavati popis stanovništva iz 1991. godine do potpune provedbe Aneksa 7, u skladu sa članom IX.11.a. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine.

---

pogledati Amandman XXXVIII

VI - FINANSIRANJE I IMOVINA KANTONA

Član 38

Finansiranje Kantona

Finansiranje funkcija Kantona vrši se iz poreza, taksi i doprinosa koje uvodi Skupština. Finansiranje se može vršiti i iz drugih izvora, kao što su dotacije Bosne i Hercegovie i Federacije, zaduživanje kod banaka i drugih finansijskih organizacija, donacije i slično, o čemu odlučuje Skupština posebnim propisima.

Općina i Grad imaju pravo na odgovarajuće izvore finansiranja kojima slobodno raspolažu u okviru svojih ovlaštenja, kao i na sredstva za obavljanje delegiranih ili prenesenih poslova iz okvira prava i dužnosti Kantona.

Općina i Grad ostvaruju prihode oporezivanjem, zaduživanjem i na drugi način, u skladu sa zakonom.

U skladu sa utvrđenom fiskalnom politikom, kantonalnim zakonom se utvrđuju vrste poreza, naknada, doprinosa i taksi koji u cijelosti ili djelimično pripadaju općini i Gradu kao izvorni prihodi.

Jedan dio finansijskih izvora općina i Grad ostvaruju od lokalnih taksi i naknada čiju stopu samostalno utvrđuju u okviru zakona.

Funkcije Kantona, Grada i općina finansiraju se kroz budžet koji donosi Skupština Kantona, Gradsko vijeće i općinska vijeća, pojedinačno, u skladu s kantonalnim i federalnim propisima.

---

pogledati Amandmane XII i LV

Član 39

Imovina Kantona

Kanton može imati pokretnu i nepokretnu imovinu. Imovinom Kantona smatraju se stvari, prava i novčana sredstva koja su stečena kupovinom ili na drugi način sukladno zakonima Bosne i Hercegovine i Federacije.

Imovinom Kantona upravlja Skupština. Vlada može raspolagati imovinom u okviru ovlaštenja koje joj Skupština prenese posebnim propisom.

---

pogledati Amandman XXXIX

Član 39a

Imovina jedinica lokalne samouprave

Općina i Grad imaju pravo na pokretnu i nepokretnu imovinu.

Imovinom se smatraju stvari, prava i novčana sredstva koja su stečena kupovinom ili na drugi način u skladu sa zakonima Bosne i Hercegovine, Federacije i Kantona.

Imovinom općine odnosno Grada upravlja općinsko, odnosno Gradsko vijeće, na način utvrđen statutom.

---

pogledati Amandman LVI

VII - MEĐUNARODNI ODNOSI

Član 40

Uspostavljanje međunarodne suradnje

Kanton može uspostavljati suradnju sa drugim državama, međunarodnim organizacijama i gradovima u inostranstvu, sukladno Ustavu Bosne i Hercegovine, Ustavu Federacije i ovom Ustavu.

U okviru suradnje iz prethodnog stava Kanton može potpisivati sporazume i druge akte o suradnji.

Član 41

Ovlaštenja za zaključivanje sporazuma

Zaključivanje sporazuma i drugih akata iz oblasti međunarodne suradnje u nadležnosti je Premijera Kantona.

Sporazumi i drugi akti iz oblasti međunarodnih odnosa stupaju na snagu nakon verifikacije u Skupštini.

Sporazumi ili drugi akti međunarodnog karaktera kojima se pruža bespovratna ili besplatna pomoć Kantonu za vršenje njegovih funkcija ne podliježu verifikaciji iz prethodnog stava, ali je Premijer Kantona dužan o njima redovno obavještavati Skupštinu.

---

pogledati Amandman XL

VIII - PROMJENE USTAVA

Član 42

Način promjena Ustava

Promjene ovog Ustava vrše se putem amandmana.

Amandmane na Ustav mogu predložiti Vlada, većina poslanika u Skupštini i klubovi poslanika. Predloženi amandmani ne mogu se konačno razmatrati u Skupštini prije isteka roka od dvije sedmice nakon što su prvi put bili podneseni. U tom roku će se obaviti rasprava i pribaviti mišljenja radnih tijela Skupštine, Vlade kao i poslaničkih klubova.

Predloženi amadmani se usvajaju dvotrećinskom većinom od ukupnog broja poslanika u Skupštini.

---

pogledati Amandmane XIII, XLI i XLII

IX - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 43

Ovaj Ustav usvaja prijelazna Skupština dvotrećinskom većinom ukupnog broja poslanika.

Ovaj Ustav stupa na snagu danom objavljivanja u Službenim novinama Kantona.

Član 44

Do izbora Skupštine sukladno ovom Ustavu njene funkcije će vršiti Prijelazna Skupština Kantona (dalje: Prijelazna Skupština).

Prijelazna Skupština se formira tako da svaka od devet općina naznačenih u članu 3. ovog Ustava iz svoga općinskog vijeća izabere po 5 (pet) predstavnika.

Kod izbora predstavnika općina u Prijelaznu Skupštinu mora se voditi računa da njihova struktura u pogledu stranačke pripadnosti mora odgovarati stranačkoj strukturi Skupštine Grada prema izborima iz 1990. godine.

Prva sjednica Prijelazne Skupštine održaće se nakon organizirane općina sukladno Ustavu Federacije. Ovu sjednicu će sazvati Predsjednik Skupštine grada Sarajeva ili najstariji odbornik u toj Skupštini, koji će i rukovoditi njenim radom do izbora predsjedavajućeg Prijelazne Skupštine.

Prijelazna Skupština ima sve nadležnosti utvrđene ovim Ustavom za Skupštinu Kantona.

Sa početkom rada Prijelazne Skupštine prestaje sa radom Skupština grada Sarajeva obrazovana nakon neposrednih izbora 1990. godine.

Član 45

U periodu do izbora za Skupštinu Kantona, izvršnu vlast će vršiti prijelazni Predsjednik i prijelazna Vlada Kantona.

Prijelazni Predsjednik će se izabrati na konstituirajućoj sjednici Prijelazne Skupštine.

Prijelazni Predsjednik će svoju funkciju vršiti do izbora za Skupštinu Kantona.

Član 46

Do formiranja prijelazne Vlade Izvršni odbor grada Sarajeva nastavlja s radom kao Vlada Kantona.

Prijelazna Skupština će u roku od 10 (deset) dana donijeti zakone o organizaciji i nadležnostima Vlade i ministarstava Kantona.

U roku iz prethodnog stava prijelazni Predsjednik će imenovati prijelaznu Vladu i njen sastav dostaviti Prijelaznoj Skupštini na

potvrdu.

Član 47

Organi uprave grada Sarajeva, gradske upravne organizacije i službe nastavljaju da rade prema organizaciji i djelokrugu utvrđenim Statutom grada Sarajeva i Odlukom o organizaciji i djelokrugu gradskih organa uprave, gradskih upravnih organizacija i službi do donošenja propisa u smislu stava 2. prethodnog člana.

Javna preduzeća i javne ustanove čiji je osnivač grad Sarajevo nastavljaju se radom kao kantonalna javna preduzeća i javne ustanove.

Član 48

Broj i područja općina u sastavu Kantona će se preispitati poslije provođenja izbora za Skupštinu Kantona kada će se utvrditi opravdanost obrazovanja novih općina, te donijeti neophodne odluke o njihovom obrazovanju.

Član 49

Do usposatvljanja policijskih snaga sukladno ovom Ustavu njihove poslove će vršiti policija Ministarstva unutarnjih poslova Federacije.

O vršeju ovih poslova i postepenom prelasku policijskih snaga Ministarstva unutarnjih poslova Federacije u policijske snage Kantona Predsjednik Kantona će se dogovarati sa Vladom Federacije i Ministarstvom unutarnjih poslova Federacije.

Član 50

Do početka rada kantonalnih i općinskih sudova sukladno ovom Ustavu njihove funkcije će vršiti postojeći sudovi uspostavljeni prema zakonima Republike Bosne i Hercegovine.

Nakon stupanja na snagu ovog Ustava, a do početka rada kantonalnih i općinskih sudova, sudije će se birati po prethodno pribavljenoj saglasnosti Skupštine.

Član 51

Statut grada Sarajeva i drugi gradski propisi ostaju na snazi u prijelaznom periodu ukoliko nisu u suprotnosti sa Ustavom

Federacije i ovim Ustavom.

Član 52

Skupština Kantona Sarajevo će kantonalne zakone kojima je uređena lokalna samouprava i pripadnost javnih prihoda uskladiti s ovim amandmanima i njima urediti pitanja nadležnosti i odgovornosti Grada i općina, njihove međusobne odnose i način finansiranja.

Prenos i preuzimanje nadležnosti i finansijskih sredstava za njihovo obavljanje izvršiće se najkasnije u roku od dvije godine od stupanja na snagu ovih amandmana.

---

pogledati Amandman LVII

Amandmani I - XIII
na Ustav Kantona Sarajevo

("Sl. novine Kantona Sarajevo", br. 16/1997)

Amandman I

Iza člana 4. dodaje se novi član 4a. koji glasi:

"U Kantonu Sarajevo općine Centar, Novi Grad, Novo Sarajevo i Stari Grad čine Grad Sarajevo (u daljem tekstu: Grad) kao jedinicu lokalne samouprave.

Nadležnost i unutrašnja organizacija Grada uređuju se Statutom Grada.

Statut Grada uređuje i pitanja od vitalnog nacionalnog interesa."

Amandman II

Iza člana 4a. dodaje se novi član 4b., koji glasi:

"Grad ima Gradsko vijeće sa 28 vijećnika.

Svako općinsko vijeće općina koje formiraju Grad izabrat će 7 delegata u Gradsko vijeće iz reda općinskih vijećnika.

Bošnjacima, Hrvatima i grupi Ostalih će pojedinačno biti garantiran minimum od 20% mjesta u Gradskom vijeću, bez obzira na izborne rezultate.

Ukoliko se izborom gradskih vijećnika iz reda općinskih vijećnika ne može popuniti minimalan broj mjesta zagarantovan stavom 3. ovog člana, gradski vijećnici će biti birani iz reda kandidata sa lista političkih stranaka koje participiraju u općinskim vijećima, a na osnovu izbornih rezultata".

Amandman III

U članu 18. pod (j), riječ "općine" je zamijenjena riječima "općinu, Grad".

Amandman IV

Iza člana 18. dodaje se novi član 18a. koji glasi:

"Predsjedavajući i zamjenik predsjedavajućeg

Skupština bira predsjedavajućeg i njegovog zamjenika iz reda izabranih poslanika. Predsjedavajući i njegov zamjenik neće biti izabrani iz istog konstitutivnog naroda".

U članu 19. stav 1. se briše.

Amandman V

U članu 23., iza stava 1. dodaje se novi stav 2. koji glasi:

"Postojaće pravična i odgovarajuća zastupljenost svih naroda koji žive u Kantonu na svim nivoima Kantonalnih izvršnih vlasti".

Amandman VI

Član 26. se mijenja i glasi:

"Potpredsjednik Kantona

Skupština će izabrati i potpredsjednika Kantona. Potpredsjednik Kantona se bira na period od dvije godine i ne može se na tu funkciju birati više od dva puta uzastopno.

Potpredsjednik Kantona obavlja poslove koje utvrdi predsjednik Kantona, kao i druge poslove kako je to utvrđeno posebnim kantonalnim propisima.

Predsjednik i potpredsjednik Kantona neće biti iz istog konstitutivnog naroda".

Amandman VII

Na kraju člana 29. pod (f) dodaju se riječi: "i Gradu".

Amandman VIII

Iza člana 29. dodaje se novi član 29a. koji glasi:

"Ministar i zamjenik ministra unutrašnjih poslova i ministar i zamjenik ministra stambene politike neće biti imenovani iz reda istog konstitutivnog naroda.

Ministri i zamjenici ministara iz prethodnog stava imaće obavezu da rade zajedno i da blisko konsultuju jedan drugog prije donošenja bilo koje važne odluke".

Amandman IX

U članu 31. u prvoj rečenici riječ "potpredsjednici" zamjenjuje se rječju "potpredsjednik".

Amandman X

U članu 32. iza stava 2. dodaje se novi stav 3. koji glasi:

"Postojaće pravična i odgovarajuća zastupljenost svih naroda koji žive u Kantonu na svim nivoima Kantonalnog sudstva".

Amandman XI

U članu 37. iza stava 1. dodaje se novi stav 2., koji glasi:

"Na nivo općina u okviru Kantona Sarajevo, jedan predstavnik druge najbrojnije populacijske grupe biće predsjedavajući Općinskog vijeća, pod uslovom da ova populacijska grupa broji najmanje 10% od ukupnog stanovništva općine".

Stav 2. i 3. člana 37. postaju st. 3. i 4.

Amandman XII

U članu 38. posljednji stav se mijenja i glasi:

"Funkcije Kantona, Grada i općina finansiraju se kroz budžet koji donosi Skupština Kantona, Gradsko vijeće i općinska vijeća, pojedinačno, u skladu s kantonalnim i federalnim propisima".

Amandman XIII

U članu 42. iza stava 3. dodaje se novi stav 4. koji glasi:

Odredbe Amandmana I na ovaj ustav ne mogu se mijenjati bez prethodne saglasnosti predstavnika federalnih partnera i bez saglasnosti stranaka zastupljenih u Kantonalnoj Skupštini."

Amandmani XIV i XV
na Ustav Kantona Sarajevo

("Sl. novine Kantona Sarajevo", br. 14/2000)

Amandman XIV

U Ustavu Kantona Sarajevo u članu 17. u prvom stavu broj "45" zamjenjuje se brojem "35".

Amandman XV

U članu 37. u prvom stavu broj "9" zamjenjuje se brojem "11", a broj "35" zamjenjuje se brojem "31".

Amandmani XVI-XVIII
na Ustav Kantona Sarajevo

("Sl. novine Kantona Sarajevo", br. 4/2001)

Amandman XVI

Član 27. stav 1. mijenja se i glasi:

"Vladu čine premijer, koji je predsjednik Vlade i ministri."

Amandman XVII

Amandman VIII briše se.

Amandman XVIII

U članu 31. riječi: "zamjenik premijera" brišu se.

Amandmani XIX-XLII
na Ustav Kantona Sarajevo

("Sl. novine Kantona Sarajevo", br. 28/2004)

Amandman XIX

Iza člana 11. dodaje se član 11a., koji glasi:

"Član 11a

Kanton osigurava da konstitutivni narodi i pripadnici grupe Ostalih budu proporcionalno zastupljeni u ministarstvima Kantona.Takva proporcionalna zastupljenost u skladu je sa popisom stanovništva iz 1991. godine do potpune provedbe Aneksa 7."

Amandman XX

U članu 17. stav 2. briše se.

Dosadašnji st. 3. i 4. postaju st. 2. i 3.

Stav 3. mijenja se i glasi:

"Mandat poslanika u Skupštini traje četiri godine."

Iza stava 3. dodaje se novi stav 4. koji glasi:

"Klub delegata konstitutivnog naroda formira se uz uslov da postoji najmanje jedan delegat tog konstitutivnog naroda u Skupštini."

Amandman XXI

U članu 18. tačka c) briše se.

Tačka e) mijenja se i glasi:

"e) potvrđuje Vladu Kantona ;"

Tačka g) briše se.

Tačka f) briše se.

Amandman XXII

Podnaslov i član 18a. mijenjaju se i glase i dodaje se član 18b):

"Predsjedavajući i zamjenici predsjedavajućeg Skupštine

Član 18a

Svaki klub delegata konstitutivnih naroda predlaže jednog kandidata iz reda svojih članova za izbor na mjesto predsjedavajućeg ili zamjenika predsjedavajućeg Skupštine.

Kandidate za izbor na mjesto predsjedavajućeg ili zamjenika predsjedavajućeg Skupštine potvrđuje Skupština, u skladu sa svojim poslovnikom.

Ako jedan konstitutivni narod nije zastupljen u Skupštini, jedno od mjesta zamjenika predsjedavajućeg ostaje upražnjeno.

Tri kandidata koje potvrdi Skupština odlučuju između sebe ko će biti predsjedavajući Skupštine.

Član 18b

Nadležnosti predsjedavajućeg Skupštine:

- predstavlja i zastupa Skupštinu u zemlji i inostranstvu

- imenuje kandidata za premijera Kantona."

Amandman XXIII

U članu 19. stav 2. mijenja se i glasi:

"Skupština donosi poslovnik većinom glasova poslanika."

Iza stava 2. dodaje se stav 3., koji glasi:

"Poslovnikom se bliže utvrđuje način rada Skupštine, način potvrđivanja kandidata za izbor na mjesto predsjedavajućeg ili zamjenika predsjedavajućeg Skupštine i druga pitanja od značaja za rad Skupštine."

Amandman XXIV

Član 20. mijenja se i glasi:

"Član 20

Poslanici Skupštine ne podliježu krivično-pravnoj ni građansko-pravnoj odgovornosti za radnje koje čine u okviru svojih dužnosti u Skupštini."

Amandman XXV

U članu 21 .stav 3. briše se.

Amandman XXVI

Iza člana 21.dodaje se podnaslov i novi čl. 21a. i 21b. ,koji glase:

"Mehanizam zaštite vitalnog nacionalnog interesa

Član 21a

Lista vitalnih nacionalnih interesa koji se štite u Kantonu identična je listi sadržanoj u članu IV.5.17a. Ustava Federacije Bosne i

Hercegovine, a klubovi iz člana IV.5.17a. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine su klubovi konstitutivnih naroda formirani u Skupštini, u skladu sa članom 17.stav 4. ovog ustava.

Ako više od jednog predsjedavajućeg ili zamjenika predsjedavajućeg Skupštine tvrde da neki zakon spada u listu vitalnih interesa iz prethodnog stava, za usvajanje takvog zakona potrebna je većina glasova unutar svakog od klubova konstitutivnih naroda zastupljenih u Skupštini.

Predsjedavajući i zamjenici predsjedavajućeg Skupštine dužni su da u roku od sedam dana odluče da li neki od zakona, propisa ili akata potpada pod listu iz stava 1. ovog člana.

Ako samo jedan predsjedavajući ili zamjenik predsjedavajućeg tvrdi da zakon, propis ili akt potpada pod listu vitalnih interesa, dvotrećinska većina odgovarajućeg kluba jednog od konstitutivnih naroda Skupštine može proglasiti da je riječ o pitanju sa liste vitalnih nacionalnih interesa.

Član 21b

U slučaju da dvotrećinska većina jednog od klubova konstitutivnih naroda u Skupštini odluči da se neki zakon, propis ili akt odnosi na vitalni nacionalni interes, za usvajanje takvog zakona, propisa ili akta potrebna je većina glasova unutar svakog kluba konstitutivnih naroda zastupljenih u Skupštini.

Ako se većina iz prethodnog stava ne može postići, pitanje se proslijeđuje Ustavnom sudu Federacije Bosne i Hercegovine, koji donosi konačnu odluku o tome da li se dati zakon, propis ili akt odnosi na vitalni interes konstitutivnog naroda.

Ustavni sud Federacije Bosne i Hercegovine, u slučaju iz ovog člana, postupa na način predviđen u članu IV.6.18a. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine.

Ako Ustavni sud Federacije Bosne i Hercegovine odluči da se radi o vitalnom interesu, zakon, propis ili akt se smatra neusvojenim, te se dokument vraća predlagaču, koji treba pokrenuti novu proceduru. U

tom slučaju predlagač ne može podnijeti isti tekst zakona, propisa ili akta.

U slučaju da Ustavni sud Federacije Bosne i Hercegovine odluči da se ne radi o vitalnom interesu, zakon, propis ili akt se smatra usvojenim/usvaja se prostom većinom glasova."

Amandman XXVII

Član 23. mijenja se i glasi:

"Član 23

Izvršnu vlast u Kantonu vrši Vlada Kantona (u daljem tekstu: Vlada)."

Amandman XXVIII

Članovi 24., 25. i 26. brišu se.

Amandman XXIX

Član 27. mijenja se i glasi:

"Član 27

Konstitutivni narodi i pripadnici grupe Ostalih bit će proporcionalno zastupljeni u Vladi.Takva zastupljenost će odražavati popis stanovništva iz 1991. godine do potpune provedbe Aneksa 7, u skladu sa članom IX. 11a. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine.

Kandidata za mjesto premijera Kantona imenuje predsjedavajući Skupštine u konsultaciji sa zamjenicima predsjedavajućeg. Kandidat za mjesto premijera Kantona predlaže ministre. Ministri nemaju zamjenike.

Ministri zajedno sa premijerom čine Vladu Kantona .

Vladu potvrđuje Skupština većinom glasova.

Vlada preuzima dužnost nakon potvrđivanja od strane Skupštine i davanja svečane izjave.

Sve odluke Vlade donose se prostom većinom glasova prisutnih koji glasaju."

Amandman XXX

Iza člana 27.dodaje se novi član 27a., koji glasi:

"Član 27a

Ministri odgovaraju premijeru Kantona i Skupštini.Premijer Kantona je također odgovoran Skupštini.

Ministri snose krajnju odgovornost za rad ministarstava kojima rukovode.

Vlada podnosi ostavku ako joj u bilo koje vrijeme Skupština izglasa nepovjerenje."

Amandman XXXI

U članu 28. stav 1. tačka e) briše se.

Amandman XXXII

Učlanu 29.stav 1. iza tačke c) dodaju se nove tač. d), e), f), g) i h), koje glase:

"d) predstavljanje i zastupanje Kantona u zemlji i inostranstvu;

e) zaključivanje ugovora i drugih akata kojima se preuzimaju prava i obaveze za Kanton, s tim da se za ugovore veće vrijednosti , u skladu sa zakonom, i ugovore iz oblasti međunarodne saradnje, mora pribaviti saglasnost Skupštine, odnosno Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine i Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, u skladu sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine;

f) podnošenje zahtjeva Ustavnom sudu Federacije Bosne i Hercegovine za ocjenu ustavnosti i zakonitosti propisa;

g) obezbjeđivanje saradnje sa organima Bosne i Hercegovine i Federacije Bosne i Hercegovine;

h) odlučivanje o upotrebi policijskih snaga u posebnim okolnostima, kao što su neposredna ratna opasnost, ratno stanje i vanredne situacije izazvane prirodnim ili drugim katastrofama;

"Dosadašnja tačka d) postaje tačka i).

Amandman XXXIII

Član 31. briše se.

Amandman XXXIV

Član 32. mijenja se i glasi:

"Član 32

"Kanton ima kantonalni sud koji ima žalbenu nadležnost u odnosu na općinske sudove u Kantonu i prvostepenu nadležnost u stvarima koje ne spadaju u nadležnost tih sudova, te druge nadležnosti utvrđene zakonom.

Sudije kantonalnog suda, uključujući i predsjednika suda, odabira, imenuje, provodi disciplinski postupak protiv i smjenjuje Visoko sudsko i tužilačko vijeće , u skladu sa ustavom i zakonom.

U kantonalnom sudu konstitutivni narodi i pripadnici grupe Ostalih biće proporcionalno zastupljeni.Takva proporcionalna zastupljenost će odražavati popis stanovništva iz 1991.godine do potpune provedbe Aneksa 7, u skladu sa članom IX.11.a. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine."

Amandman XXXV

Član 33.mijenja se i glasi:

"Član 33

Sudije kantonalnog suda, osim rezervnih sudija, imenuju se doživotno, osim ako ne podnesu ostavku, ako se ne penzionišu ili ne budu s razlogom smijenjeni od strane Visokog sudskog i tužilačkog vijeća u skladu sa zakonom.Sudijama kantonalnog suda isto tako može izuzetno prestati sudijska funkcija kao rezultat procesa odabira nakon reorganizacije kantonalnih sudova za vrijeme prelaznog perioda, kako se utvrđuje zakonom kojim se osniva Visoko sudsko i tužilačko vijeće.Navršenje starosne dobi propisane za obavezan odlazak u penziju za sudije kantonalnog suda utvrđuje se zakonom .

Uslovi obavljanja funkcije, uključujući i imunitet , za sudije kantonalnog suda utvrđuju se zakonom .

Plaća i druge naknade sudiji ne mogu biti umanjene za vrijeme vršenja sudijske funkcije, osim kao posljedica disciplinskog postupka u skladu sa zakonom."

Amandman XXXVI

U članu 34. stav 2. riječi: "na prijedlog Predsjednika, predsjednik samostalno" brišu se.

U stavu 4. iza riječi "ministarstava" umjesto zareza piše se riječ "i", iza riječi "Vlade" stavlja se tačka, a riječi: "ili Predsjednika " brišu se.

Amandman XXXVII

Član 37. mijenja se i glasi:

"Član 37

Općina ima općinsko vijeće i općinskog načelnika.

Mandat članova općinskog vijeća i općinskog načelnika je četiri godine.

Općinske vijećnike i općinskog načelnika biraju, demokratskim putem, birači na neposrednim i tajnim izborima na cijelom području općine, na način utvrđen zakonom.

Općinski načelnik i predsjedavajući općinskog vijeća u općinama ili općinskim vijećima višenacionalnog sastava ne mogu biti iz reda istog konstitutivnog naroda, odnosno iz reda Ostalih, izuzev u onim općinama u kojima jedan konstitutivni narod čini više od 80% stanovnika, prema posljednjem popisu stanovništva u Bosni i Hercegovini.

Konstitutivni narodi i pripadnici Ostalih bit će proporcionalno zastupljeni u općinskim organima vlasti. Takva zastupljenost će odražavati popis stanovništva iz 1991.godine do potpune provedbe Aneksa 7, u skladu sa članom IX.11.a. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine."

Amandman XXXVIII

Iza člana 37. dodaje se novi član 37a., koji glasi:

"Član 37a

Općinski sudovi, koji se mogu osnovati za područje jedne ili više općina, imaju nadležnost u svim građanskim i krivičnim stvarima, osim ako Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine, ovim ustavom ili zakonom Federacije Bosne i Hercegovine, izvorna nadležnost nije dodijeljena nekom drugom sudu.

Općinski sudovi se osnivaju zakonom i finansira ih kantonalna vlast.

Sudije općinskih sudova , uključujući i predsjednike sudova , odabira, imenuje , provodi disciplinski postupak protiv i smjenjuje Visoko sudsko i tužilačko vijeće, u skladu sa ustavom i zakonom.

Sudije općinskih sudova, osim rezervnih sudija , imenuju se doživotno, osim ako podnesu ostavku, ako se ne penzionišu ili ne budu smijenjeni od strane Visokog sudskog i tužilačkog vijeća,u skladu sa zakonom.

Sudijama općinskih sudova isto tako može izuzetno prestati sudijska funkcija kao rezultat procesa odabira, nakon reorganizacije općinskih sudova za vrijeme prelaznog perioda, kako se utvrđuje zakonom kojim se osniva Visoko sudsko i tužilačko vijeće. Navršenje starosne dobi propisane za obavezan odlazak u penziju za sudije općinskih sudova utvrđuje se zakonom. Uslovi obavljanja funkcije, uključujući i imunitet, utvrđuju se zakonom.Plaća i druge naknade sudiji ne mogu biti umanjeni za vrijeme vršenja sudijske funkcije, osim kao posljedica disciplinskog postupka, u skladu sa zakonom.

U općinskom sudu biće proporcionalno zastupljeni konstitutivni narodi i pripadnici grupe Ostalih. Takva zastupljenost će odražavati popis stanovništva iz 1991. godine do potpune provedbe Aneksa 7, u skladu sa članom IX.11.a. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine."

Amandman XXXIX

U članu 39.stav 2. druga rečenica mijenja se i glasi:

"Vlada može raspolagati imovinom u okviru ovlaštenja koje joj Skupština prenese posebnim propisom."

Amandman XL

U članu 41. st. 1. i 3. riječ "Predsjednik" u različitom padežu zamjenjuje se riječima "Premijer Kantona" u odgovarajućem padežu.

Amandman XLI

U članu 42.stav 2. riječ" Predsjednik " briše se.

Amandman XLII

Amandman XIII prestaje da važi.

Amandmani XLIII-XLIX
na Ustav Kantona Sarajevo

("Sl. novine Kantona Sarajevo", br. 6/2013)

Amandman XLIII

Učlanu 13. tačka f) iza riječi "državljanstvu" dodaju se riječi:

"i putnim ispravama državljana Bosne i Hercegovine sa teritorije Federacije i o boravku i kretanju stranaca", a tačka g) briše se.

Amandman XLIV

U članu 17. iza stava 1. dodaje se novi stav 2., koji glasi:

"Pripadnicima nacionalnih manjina u Kantonu garantuje se jedno poslaničko mjesto u Skupštini, koje se popunjava u skladu sa izbornim propisima."

U dosadašnjem stavu 2., koji postaje stav 3., riječ "federalnim" briše se.

Dosadašnji st. 3. i 4. postaju st. 4. i 5.

Dodaje se novi stav 6. koji glasi:

"Klub Ostalih formira se uz uslov da postoji najmanje jedan poslanik koji se izjašnjava kao Ostali odnosno kao pripadnik nacionalne manjine."

Amandman XLV

U članu 18a. dodaje se novi stav 1., koji glasi:

"Skupština ima predsjedavajućeg i tri zamjenika predsjedavajućeg, koji se biraju iz reda konstitutivnih naroda i Ostalih."

Dosadašnji st. 1. do 4. postaju st. 2. do 5.

U novom stavu 2. riječi: "konstitutivnih naroda predlaže" zamjenjuju se riječima: "konstitutivnih naroda i Ostalih predlažu po".

U novom stavu 4. iza riječi: "konstitutivni narod" dodaju se riječi: "i Ostali".

U novom stavu 5. riječ "Tri" zamjenjuje se riječju "Četiri".

Amandman XLVI

U članu 19. stav 3. briše se.

Obrazloženje

Ovim amandmanom mijenja se član 19. Ustava Kantona Sarajevo, koji je prethodno mijenjan Amandmanom XXIII na Ustav Kantona Sarajevo.

Stav 3. člana 19. nije brisan prilikom prethodnih amandmanskih izmjena stava 2. ovog člana, mada se radi o ponavljanju rješenja propisanih stavom 2. tog člana.

Amandman XLVII

U članu 21a. stav 1. riječi: "stav 4." zamjenjuju se riječima: "st. 4. i 6."

U st. 2. i 4. iza riječi: "konstitutivnih naroda" dodaju se riječi: "i kluba Ostalih".

Amandman XLVIII

U članu 21b. stav 1., u prvom i zadnjem redu, kao i u stavu 2. iza riječi: "konstitutivnih naroda" dodaju se riječi: "i kluba Ostalih".

Amandman XLIX

Iza člana 30. dodaje se član 30b., koji glasi:

"Raspodjela funkcija

"Član 30b

Predsjedavajući Skupštine i premijer Kantona ne mogu biti iz istog konstitutivnog naroda odnosno iz reda Ostalih".

Amandmani L-LVII
na Ustav Kantona Sarajevo

("Sl. novine Kantona Sarajevo", br. 31/2017)

Amandman L

U članu 4a. Ustava Kantona Sarajevo, koji je dodat Amandmanom I na Ustav Kantona Sarajevo, st. 2. i 3. mijenjaju se i glase:

"Član 4a

Grad ima Statut, koji mora biti u skladu s Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine, ovim ustavom i zakonom i principima koji su tim propisima utvrđeni.

Statutom Grada uređuju se i pitanja od vitalnog nacionalnog interesa, u skladu sa principima utvrđenim u Ustavu Federacije i Ustavu Kantona."

Amandman LI

Član 4b. Ustava Kantona Sarajevo, koji je dodat Amandmanom II na Ustav Kantona Sarajevo, mijenja se i glasi:

"Član 4b

Grad ima Gradsko vijeće koje se sastoji od jednakog broja vijećnika iz svake općine, s tim da ne može imati manje od 15 niti više od 31 vijećnika.

Broj vijećnika, izborna procedura i dužina trajanja mandata gradskih vijećnika se utvrđuje Statutom Grada, u skladu sa zakonom.

Bošnjacima, Hrvatima i Srbima, kao konstitutivnim narodima, pojedinačno se garantuje minimum od 20% mjesta u Gradskom vijeću, a pripadnicima Ostalih najmanje dva mjesta, bez obzira na izborne rezultate."

Amandman LII

Iza člana 4b. dodaju se novi čl. 4c., 4d. i 4e., koji glase

"Član 4c

Mandat gradskih vijećnika jednak je mandatu općinskih vijećnika koji se delegiraju u Gradsko vijeće.

Gradsko vijeće:

1. priprema i dvotrećinskom većinom usvaja Statut Grada,

2. bira gradonačelnika i zamjenike gradonačelnika, u skladu sa zakonom,

3. donosi budžet Grada,

4. donosi propise u izvršavanju vlastitih nadležnosti i prenesenih ovlaštenja,

5. vrši druga ovlaštenja utvrđena ustavom, zakonom i Statutom Grada.

Način odlučivanja Gradskog vijeća utvrđuje se Statutom Grada.

Grad ima gradonačelnika i zamjenike gradonačelnika, koji ne mogu biti iz istog konstitutivnog naroda i Ostalih.

Mandat gradonačelnika i zamjenika gradonačelnika traje koliko i mandat gradskih vijećnika.

Broj zamjenika gradonačelnika, ovlaštenja zamjenika gradonačelnika i odnosi zamjenika gradonačelnika sa gradonačelnikom utvrđuju se Statutom Grada.

Gradonačelnik je nadležan za:

1. provođenje gradske politike i izvršavanje gradskih propisa, kao i prenesenih nadležnosti,

2. imenovanje i smjenjivanje državnih službenika i namještenika,

3. osiguranje saradnje državnih službenika i namještenika s ombudsmenima,

4. podnošenje izvještaja Gradskom vijeću i javnosti o provođenju gradske politike,

5. vrši i druga ovlaštenja utvrđena zakononom i Statutom Grada.

Gradski organi osnivaju se u skladu sa zakonom kojim se uređuje oganizacija uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Član 4d

Vlastite nadležnosti Grada su:

1. osiguranje i zaštita ljudskih prava i osnovnih sloboda u skladu sa ustavom;

2. donošenje budžeta Grada i organizovanje efikasne gradske uprave prilagođene potrebama Grada;

3. donošenje programa i planova razvoja Grada i stvaranje uslova za privredni razvoj i zapošljavanje, rad dobrotvornih organizacija i

unapređenje turizma;

4. utvrđivanje i provođenje politike planiranja i uređenja prostora i zaštite okoliša na teritoriji Grada i rješavanje u upravnom postupku u oblasti građenja, u skladu sa zakonom;

5. utvrđivanje politike korišćenja i utvrđivanje visine naknada za korišćenje javnih dobara od interesa za Grad, upravljanje prirodnim resursima od značaja za Grad i raspodjela sredstava ostvarenih po osnovu njihovog korišćenja;

6. upravljanje i raspolaganje imovinom Grada;

7. upravljanje, finansiranje i unapređenje djelatnosti i objekata gradske komunalne infrastrukture:

a. gradska groblja;

b. mostovi od posebnog značaja za Grad;

c. gradska ulična rasvjeta;

d. gradski parkovi;

8. odlučivanje o raspolaganju stanovima u vlasništvu Grada i visini zakupnine za korištenje stanova koji su u vlasništvu Grada, propisivanje pravila održavanja reda u stambenim zgradama na području Grada, obezbjeđivanje sredstava za radove radi zaštite objekata od kulturno-istorijskog značaja na području Grada, uređivanje i obezbjeđivanje korištenja poslovnog prostora kojim upravlja Grad, utvrđivanje visine naknade za korištenje poslovnih prostora u vlasništvu Grada i vršenje nadzora nad njihovim korištenjem;

9. određivanje imena ulica i trgova na području Grada;

10. donošenje propisa o uslovima, izgradnji i održavanju spomenika, spomeničkih i sličnih obilježja na području Grada;

11. osnivanje, upravljanje, unapređenje i finansiranje ustanova i izgradnja objekata za zadovoljavanje potreba stanovništva u oblasti kulture i sporta od značaja odnosno posebnog interesa za Grad;

12. utvrđivanje osnova zajedničke politike razvoja kulture, fizičke kulture, sporta, odmora i rekreacije građana na području Grada i

organizovanje odnosno učestvovanju u organizovanju kulturnih i sportskih manifestacija i sportskih takmičenja od značaja za Grad;

13. analiza stanja javnog reda i mira, bezbjednosti ljudi i imovine, te predlaganje mjera prema organima nadležnim za ova pitanja;

14. donošenje propisa o porezima, naknadama, doprinosima i taksama iz nadležnosti Grada;

15. uspostavljanje i vršenje inspekcijskog nadzora nad izvršavanjem propisa iz vlastitih nadležnosti Grada;

16. raspisivanje referenduma za područje Grada;

17. raspisivanje samodoprinosa, javnog zajma i odlučivanje o zaduženju Grada;

18. osnivanje i obezbjeđivanje uslova rada gradskih radio i TV stanica, štampanih glasila i drugih sredstava javnog informisanja;

19. podsticanje razvoja civilnog društva;

20. zaštita životinja.

Obavljanje pojedinih poslova iz stava 1. ovog člana Grad može, u skladu sa zakonom, povjeriti ustanovama, privrednim društvima, drugim pravnim licima i obrtnicima,"

"Član 4e

Općine koje nisu u sastavu Grada i Grad zajednički upravljaju, finansiraju i unapređuju djelatnosti i objekte nedjeljive komunalne infrastruture, i to:

1. vodosnabdijevanje, odvođenje i prerada otpadnih voda;

2. održavanje javne čistoće i upravljanje čvrstim otpadom;

3. snabdijevanje prirodnim gasom;

4. daljinsko grijanje i

5. organizovanje i unapređenje gradskog javnog prevoza.

Općine koje nisu u sastavu Grada i Grad mogu povjeriti obavljanje poslova iz stava 1. ovog člana Kantonu."

Amandman LIII

Iza člana 5. dodaje se član 5a., koji glasi:

"Član 5a

Službeni jezici u Kantonu su: bosanski jezik, hrvatski jezik i srpski jezik, a službena pisma su latinica i ćirilica.

Ostali jezici mogu se koristiti kao sredstvo komunikacije i nastave.

Odredbe Ustava odnose se podjednako na osobe muškog i ženskog spola, bez obzira na rod imenice upotrebljene u tekstu."

Amandman LIV

U članu 12. uvodna rečenica mijenja se i glasi:

"Kanton ima sve nadležnosti koje nisu izričito povjerene Federalnoj vlasti ili koje ne spadaju u vlastite nadležnosti jedinica lokalne samouprave, a posebno je nadležan za:"

Amandman LV

U članu 38. stav 2. mijenja se i glasi:

"Općina i Grad imaju pravo na odgovarajuće izvore finansiranja kojima slobodno raspolažu u okviru svojih ovlaštenja, kao i na sredstva za obavljanje delegiranih ili prenesenih poslova iz okvira prava i dužnosti Kantona."

Iza stava 2. dodaju se novi st. 3, 4. i 5., koji glase:

"Općina i Grad ostvaruju prihode oporezivanjem, zaduživanjem i na drugi način, u skladu sa zakonom.

U skladu sa utvrđenom fiskalnom politikom, kantonalnim zakonom se utvrđuju vrste poreza, naknada, doprinosa i taksi koji u cijelosti ili djelimično pripadaju općini i Gradu kao izvorni prihodi.

Jedan dio finansijskih izvora općina i Grad ostvaruju od lokalnih taksi i naknada čiju stopu samostalno utvrđuju u okviru zakona."

Dosadašnji stav 3. postaje stav 6.

Amandman LVI

Iza člana 39. Ustava Kantona dodaje se novi član 39a. - Imovina jedinica lokalne samouprave, koji glasi:

Član 39a - Imovina jedinica lokalne samouprave

Općina i Grad imaju pravo na pokretnu i nepokretnu imovinu.

Imovinom se smatraju stvari, prava i novčana sredstva koja su stečena kupovinom ili na drugi način u skladu sa zakonima Bosne i Hercegovine, Federacije i Kantona.

Imovinom općine odnosno Grada upravlja općinsko, odnosno Gradsko vijeće, na način utvrđen statutom."

Amandman LVII

Iza člana 51. Ustava Kantona dodaje se novi član 52. koji glasi:

"Član 52

Skupština Kantona Sarajevo će kantonalne zakone kojima je uređena lokalna samouprava i pripadnost javnih prihoda uskladiti s ovim amandmanima i njima urediti pitanja nadležnosti i odgovornosti Grada i općina, njihove međusobne odnose i način finansiranja.

Prenos i preuzimanje nadležnosti i finansijskih sredstava za njihovo obavljanje izvršiće se najkasnije u roku od dvije godine od stupanja na snagu ovih amandmana."